

YÖNETMELİKLER, YANGIN, ELEKTRİK, MÜHENDİSLİK

Ahmet UĞUR
Elektrik Mühendisi

Sohbet tadında bir yazı yazayım dedim. Şimdiden sizlerin affına sığınıyorum.

Kanunlar, yönetmelikler, tebliğler, kurallar hayatımızı kolaylaştıran, düzene sokan araçlardır. İnsan hayatına verilen önemden yola çıkılarak oluşturulmakta, değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre revize edilmektedir. Can ve mal güvenliği açısından yeni tedbirlerin alınması gerekliliği açısından önemlidir. Doğal olarak ilk anda değişikliklere reaksiyon göstersek de, çok çabuk adapte oluyoruz.

Bunlara örnek verecek olursak, açık tip Y.G. hücreleri yerine, metal muhafazalı modüler hücreler, açık tip termik magnetik, özençili kollu şalterler yerine, kompakt tip termik magnetik şalterler, açık tip panolar yerine, modüler tip testli panolar... Bu değişiklikler ile koruyucu bakım ve arıza işlemleri daha risksiz yapılmakta, kaza riski azalmaktadır. Elektromekanik sanayimiz, malzeme, cihaz ve ekipman imalatında da başarılıdır. Teknolojik değişikliklere çok çabuk adapte olunmaktadır. . .

Biz mühendisler genelde okumayı, ezberlemeyi ve ezbere dayalı işlerle uğraşmayı pek sevmeyiz. Meşhur olmuş mühendis kökenli şarkıcı bile yok sanırım. Zaten ezbercilik mühendislik eğitiminde bulunmamaktadır. Hepimiz okul yıllarımızı hatırlayalım. En çok zorumuza giden dersler metine ve ezbere dayalı olan dersler değil miydi? Biz mühendislerin bu okumama alışkanlığı iş hayatında da devam etmekle beraber, kanunları, yönetmelikleri, tebliğleri iyi takip etmekteyiz. Özellikle eksikliklerimizi yada unuttuklarımızı yada bilgilerimizi tazelemeyi seminerlerde, konferanslarda, misem eğitimleriyle gidermekteyiz. Yönetmelikler ihtiyaç olduğunda açılıp bakılan ansiklopedik bilgi olmakla beraber her elektrik mühendisi "Kirchhoff" un akımlar kanununu, Ohm kanununu nasıl ezbere biliyorsa ilgili yönetmelikleri ve değişiklikleri mutlaka bilmesi gerekmektedir. Bir mühendis arkadaşımızın yangın yönetmeliklerindeki değişiklikleri bilmeden hastane projesi yaptığını varsayalım... Yapılacak kablolanın, şaft sisteminin, şaft kapaklarının alev aktarmayan yangına dayanıklı malzemeden yapılmaması, yangın çıkış bölümlerinde acil aydınlatma sisteminin olmaması projeyi yapan arkadaşımızın mühendislik bilgisinin eksikliği değil, yönetmeliklerden habersiz olduğunu gösterir. Hep hastane örneği veriyoruz. . . Diyelim ki projesi yürürlükte olan yönetmeliklere göre yapılan hastanenin geçici kabulü yapıldıktan sonra hastane yönetiminin oda kazanmak isteği

ile koridoru veya yangın kaçış kısmını bölüp oda haline getirdiği zaman o kısımda kalan elektrik şaftı odaya açılacak, diyelim yangın dolabı oda içinde kalacaktır. Muhtemelen de odada oturan şahıs odayı kilitleyip gidecektir. Bu tür proje saygısızlıkları her kurumda yapılmaktadır.

Tüm kurum ve kuruluşlar asansör bakımı, jeneratör bakımı gibi konuları bakımçı firma ile sözleşme yapıp, sorumluluğu bakımçı firmaya devrediliyorsa, yangın sistemleri için de bakım sözleşmesi yapılmalıdır. Koruyucu bakım ve kontrol denetimlerle sistemlerin çalışır durumda olmaları sağlanmalıdır. Yangın ihbar sistemi binalar yapılırken standartlara uygun halde yapılırsa da ilerleyen zamanlarda koruyucu bakımları ve kontrolleri istenilen seviyede yapılmadığından ihtiyaç duyulduğunda devre dışı kalabilmektedir.

Toplumda çok yaygın bir kanı var... Bir yerde yangın olduktan sonra basından genelde şöyle bir açıklama gelir **"elektrik kontağından yangın çıktı"**. Başından geçen bir olayı sizlerle paylaşmak istiyorum. Isparta'daki adli vakalara bilirkişi olarak çağırılmaktayım. 4 yıl kadar öncedydi sanırım. Bir yerde, gece yangın olduğu, yangının söndürüldüğü, olayla alakalı inceleme yapmam istendi. Olay yerine gittiğimde, polis delillerin selameti açısından olay yerini meraklılara kapatmıştı. Biz de incelemelerimizi yaptık. 3 kişi yanarak vefat etmişti. Yangın gece saat 01:00 sularında, mutfaktaki piknik tüpünden dolayı çıkmış gibi görünüyordu. Kesinlikle elektrikle alakası yoktu. İncelemelerimizi tamamladıktan sonra raporumuzu ertesi gün verelim dedik. Daha o akşam yerel televizyon kanalında **"elektrik kontağından çıkan yangın bir aileyi yok etti" denilmektedir.**

Yönetmelikler ve değişiklikler konusunda sürekli kendimizi yenilememiz gerekmektedir. Bilgilendirmeler, EMO aracılığıyla, konusunda uzman kişilerin yada firmaların vereceği seminerlerle yapılmalıdır. Elektrik Mühendisleri Odası yönetiminin bu tür organizasyonlara sıcak bakacağını umuyorum.

Saygılarımla,

